

मेध्यः काण्वः।अश्विनौ । त्रिष्टुप्

युवं देवा क्रतुना पूर्व्येण युक्ता रथेन तविषं यजत्रा।

आगच्छतं नासत्या शचीभिरिदं तृतीयं सवनं पिबाथः ॥ ८.०५७.०१

देवा- देवौ । पूर्व्येण- सनातनेन । क्रतुना- सङ्कल्पेन कर्मणा प्रज्ञया वा । युक्ता- युक्तौ । यजत्रा- पूज्यौ । युवम्- युवाम् । रथेन । तविषम्- बलं धारयन्तौ । शचीभिः- प्रज्ञाभिः । इदम्- एतत् । तृतीयं सवनम् । नासत्या- सत्यस्वरूपौ । आ गच्छतम् । पिबाथः- सोमं पिबथः ॥१॥

युवां देवास्त्रय एकादशासः सत्याः सत्यस्य ददृशे पुरस्तात्।

अस्माकं यज्ञं सवनं जुषाणा पातं सोममश्विना दीद्यग्नी ॥ ८.०५७.०२

युवाम् । देवाः । त्रयः एकादशासः । सत्याः- सत्यस्वरूपाः । सत्यस्य- सत्यशीलस्योपासकस्य । पुरस्तात् । ददृशे- दृश्यन्ते । अस्माकम्- नः । यज्ञम्- पूजां दानं सङ्गतिकरणम् । सवनम्- सम्भजनम् । जुषाणाः- सेवमानाः । दीद्यग्नी- दीप्ताग्नी । अश्विना- प्राणेशनशक्तिभूतौ देवौ । सोमम्- रसम् । पातम्- अनुभवतम् ॥२॥

पनाय्यं तदश्विना कृतं वा वृषभो दिवो रजसः पृथिव्याः।

सहस्रं शंसा उत ये गविष्ठौ सर्वा इत्ता उप याता पिबध्यै ॥ ८.०५७.०३

वाम्- युवयोः । कृतम्- रचितं कर्म । तत् । पनाय्यम्- स्तुत्यम् । दिवः- नभसः । पृथिव्याः- भूम्या अधि । रजसः- उदकस्य । वृषभः- वर्षकः । गविष्ठौ- चिद्रश्म्येषणे । सहस्रम्- अनन्ताः । शंसाः- स्तुतिपूर्वकरसाः । ये समर्पिताः । तान् । सर्वान्- सकलान् । पिबध्यै- अनुभवितुम् । उप यात- आगच्छतम् ॥३॥

अयं वा भागो निर्हितो यजत्रेमा गिरौ नासत्योप यातम्।

पिबतुं सोमं मधुमन्तमस्मे प्र दाश्वांसमवतुं शचीभिः ॥ ८.०५७.०४

यजत्रा- पूज्यौ । नासत्या- सत्यस्वरूपौ । अयम्- एषः । वाम्- युवयोः । भागः- हविर्भागः ।

निहितः- स्थापितः । इमाः- एताः । गिरः- वाचः । उप यातम्- आगच्छतम् । अस्मे- अस्मदर्थम् ।

मधुमन्तम्- मधुरम् । सोमम्- रसम् । पिबतम्- अनुभवतम् । दाश्वांसम्- दातारम् । शचीभिः-

प्रज्ञाभिः । प्र- प्रकर्षेण । अवतम्- रक्षतम् ॥४॥

Dr. Rangraji